

ковъ, авторъ на редица драматични произведения. Болградскиятъ учителъ *Теодосий Икономовъ* отъ Свищовъ напечаталъ въ 1863 год. комедията „Ловчанския владика“. Отъ 1870 год. насамъ постоянно се явяватъ оригинални драми отъ Блъсковъ, Финговъ, Шишковъ, Станчевъ, Шишмановъ, Величковъ, Владикинъ и т. н.

Добъръ преводачъ отъ Фенелона, Булвера, Скриба и др. се оказалъ *Никола Михайловски* отъ Елена (училъ се въ Москва), чиновникъ въ турското министерство на народната просвѣта; той се смѣта за най-добъръ български стилистъ. Отъ по-раншнитъ преводачи ще споменемъ д-ръ *Димитъръ Мутевъ* отъ Калоферъ, директоръ на болградската гимназия († 1864), и сестра му *Елена Мутева* († 1857). Въ последнитъ петъ години млади писатели превели Мегоре отъ Волтера, нѣколко драми отъ Молиера, Лукреция Борджия отъ В. Хюго, Емилия Галоти отъ Лесинга, Пжтуването около свѣта отъ Верна и много др. *Нешо Бончевъ* отъ Панагюрище (род. 1830, † 1878) билъ преподавателъ по гръцки езикъ въ Москва. Отличенъ стилистъ, той превелъ Шилеровитъ Разбойници и Гоголевия Тарасъ Булба; сжщиятъ билъ главенъ представителъ на литературната критика, отъ каквата младата българска писменостъ има голѣма нужда.

Преминавайки къмъ научната литература, ние трѣбва да споменемъ първомъ за *Георги Стойковъ Раковски* отъ Котелъ (1818—1868). Той се училъ въ Цариградъ, въ Атина, Парижъ и живѣлъ като вѣчно гоненъ агитаторъ и журналистъ въ Влашко, Австрия, Сърбия или Русия; единъ пжтъ дори билъ хайдутинъ въ Балкана. Много популяренъ е неговиятъ „Горски пжтникъ“ (1857). Въ научнитъ му съчинения, въ описанието на българския народенъ животъ (Показалецъ или Ржководство, 1859), въ неговия „Асѣнь I и II“ (Бѣлградъ, 1859) и въ „Българска Старина“ (Букурещъ, 1859) могатъ се намѣри въ голѣмия, натрупанъ безъ планъ материалъ много драгоценни нѣща; за жалость, фантазията и извѣнмѣрниятъ патриотизъмъ постоянно преобладавали въ него. Той е писалъ наполовина съ старословѣнски езикъ безъ членове.

Гаврилъ Кръстойвичъ отъ Котелъ, възпитаникъ на парижкитъ училища, преди Богоридиевъ каймакаминъ на о-въ Самосъ, сега (1878) членъ на върховния сждъ въ Цариградъ, отъ 1837 год. се занимава съ исторични, филологични, политични и популярни съчинения за въ полза на просвѣтата на своя народъ; съ слово и съ перо той се борилъ за национална църква. Своята Българска история (I томъ, Цариградъ, 1871 год.) той за нещастие почналъ съ обявяване хунитъ за прадѣди на българитъ. Статскиятъ съветникъ на руска служба *Спиридонъ Николаевичъ Палаузовъ* († 1872), синъ на одного отъ основателитъ на габровското училище, се училъ въ Бонъ и Мюнхенъ; неговитъ исторични работи за България сж написани повечето на руски езикъ. Твърде драгоценна е монографията на *Стефанъ Захариевъ* († 1871) за Татаръ-Пазарджикъ, която често бѣ цитирана отъ насъ (стр. 37, бележ. 7, глава II).

За най-виденъ български ученъ трѣбва да признаемъ *Маричъ С. Дриновъ*. Той се родилъ на 1838 год. въ Панагюрище, училъ се въ Москва, живѣлъ като възпитателъ въ едно руско семейство, билъ седемъ години на западъ, отъ 1871 год. заемалъ катедрата по славистика въ харковския университетъ, а сега (1878) е вицегубернаторъ въ София. Неговата българска църковна история, неговата най-стара история на българитъ (1869), сжщо както и неговото „Заселение Балканскаго полуострова славянами“ (1871) често се споменуваха въ нашата книга. Много исторични и филологични статии е помѣстилъ той въ списанието на Браилското дружество. Остроумна критика